

Letno poročilo o smotrnosti Sklada za azil, migracije in vključevanje iz člena 35 Uredbe (EU) 2021/1147

OPREDELITEV

CCI	2021SI65AMPR001
Naslov	Programme Slovenia-AMIF
Različica	2.0
Obračunsko leto	1.7.2023-30.6.2024
Datum potrditve poročila s strani odbora za spremljanje	

1. SMOTRNOST

1.1. Napredek pri izvajanju – člen 35(2), točka (a), Uredbe (EU) 2021/1147

Za vsak specifični cilj poročajte o napredku pri izvajanju programa ter doseganju mejnikov in ciljev iz programa, pri čemer upoštevajte najnovejše podatke za obračunsko leto, kot zahteva člen 42 Uredbe (EU) 2021/1060. To se nanaša na kumulativne podatke, predložene do 31. julija v letu pred letom predložitve poročila.

V okviru vsakega specifičnega cilja bi morale biti informacije o napredku po možnosti strukturirane po izvedbenih ukrepih, okvirnih ukrepih in želenih rezultatih, opredeljenih v programu.

Opišite tudi vse sprejete ukrepe in zadevne dejavnosti v zvezi z izvajanjem partnerstva v skladu s členom 8(2) Uredbe (EU) 2021/1060.

Slovenija je v obračunskem obdobju od 1. 7. 2023 do 30. 6. 2024 izvajala aktivnosti v okviru programa AMIF, s ciljem doseganja ključnih prioritet na področju azila, zakonitih migracij, vračanja ter solidarnosti med državami članicami.

Organ upravljanja (OU) je vzpostavil informacijski sistem MIGRA III, preko katerega poteka izmenjava informacij med OU in upravičenci, t.j. oddaja prijav operacij, poročanje o izvajanju operacij (zahtevki za povračilo), ki se redno nadgrajuje in posodablja.

V tem obdobju je OU, v skladu z Akcijskim načrtom za program AMIF, ki predstavlja dodelitev vseh finančnih sredstev upravičenem in določa način dodelitve (javni razpis ali neposredna dodelitev), nadaljeval z odobritvijo operacij. Izvajalo se je 27 od načrtovanih 44 operacij (od tega 23 od 28 operacij neposredne dodelitve in 4 od 16 javnih razpisov).

V okviru **Specifičnega cilja 1** so se izvajale aktivnosti za okrepitev skupnega evropskega azilnega sistema v okviru skupnih evropskih prizadevanj. V ta namen je bilo znotraj **izvedbenega ukrepa 1a** nudeno informiranje. Načrtovana je tudi ustrezna usposobljenost osebja in drugih deležnikov, ki sodelujejo v postopkih mednarodne zaščite in se bodo sprožile v luči implementacije Pakta o migracijah in azilu. Vsi si vlagatelji namere za podajo prošnje za mednarodno zaščito (MZ) so bili ustrezno informirani o pravicah in dolžnostih ter pravilih bivanja v azilnem domu. Postopki za mednarodno zaščito so potekali v jeziku, ki ga prosilec razume in v katerem lahko aktivno sodeluje. To velja tudi za postopke vračanja v državo izvora ali državo pristojno za obravnavo prošnje (t.i. dublinski postopki). Prosilcem je bila v postopkih pred sodišči zagotovljena brezplačna pravna pomoč oz. zastopanje. Mladoletni prosilci so imeli zagotovljene zakonite zastopnike, ki so izvajali vse vrste podpore tekom postopka za mednarodno zaščito (vključno z zdravstvom, šolstvom, nastanitvijo, ipd.). Osebam v postopku po Uredbi 604/2013/EU in osebam v postopku vračanja je bilo v času predaje zagotovljeno ustrezno spremstvo.

Načrtovana je tudi ustrezna usposobljenost osebja in drugih deležnikov, ki sodelujejo v postopkih mednarodne zaščite in se bodo stekle ob implementaciji Pakta o migracijah in azilu.

Znotraj **izvedbenega ukrepa 1b** so se izvajali zdravstveni pregledi vlagateljev namere za mednarodno zaščito. Zagotovljeno je bilo izplačevanje žepnin in nagrad za opravljanje vzdrževalnih del. Prosilcem za mednarodno zaščito je bilo omogočeno tolmačenje tekom zdravstvenih in psihosocialnih pregledov.

Slovenija zasleduje cilj zagotavljanja učinkovitega uveljavljanja zakonskih pravic vseh prosilcev, ki bodo za mednarodno zaščito zaprosili in jim omogočiti nadstandardno oskrbo. To velja zlasti za ranljive skupine (npr. mladoletniki brez spremstva in osebe s posebnimi potrebami). Hkrati bodo za vse prosilce za mednarodno zaščito zagotovljeni bivalni pogoji, ki bodo primerljivi ali boljši, kot v večini drugih držav članic EU. Glavni rezultati bodo torej zanesljiva in ustrezna celostna oskrba in brežhibno opremljena in delujoča infrastruktura za prosilce.

V okviru **Specifičnega cilja 2** so se izvajale operacije za podporo zakonitim migracijam. Po vsej Sloveniji se je izvajala Začetna integracija priseljencev (ZIP) – za lažji začetek življenja v Sloveniji. Program je namenjen državljanom tretjih držav. Gre za učenje slovenskega jezika in priprave na izpit (**izvedbeni ukrep 2d**).

Osebam z mednarodno zaščito je bila zagotovljena denarna pomoč za zasebno nastanitev, tolmačenje in informiranje v jeziku, ki ga razumejo. Omogočeni so prevodi dokazil o izobrazbi, v primeru rednega šolanja pa pomoč pri kritju stroškov (delovni zvezki, ekskurzije, udeležba na šolskih prireditvah). Vse te aktivnosti prispevajo k lažjemu vključevanju v družbo.

S tem Slovenija uresničuje cilj - zagotavljanje uveljavljanja vseh pravic osebam z mednarodno zaščito in začasno zaščito za olajšanje in pospešitev vključevanja v slovensko družbo ter učinkovitih integracijskih aktivnosti za državljane tretjih držav, ki prebivajo v Sloveniji. Poleg tega se zagotavlja ustrezne standarde nastanitve za vse osebe z mednarodno zaščito in začasno zaščito oziroma bivalne pogoje, ki bodo primerljivi ali boljši, kot v večini drugih držav članic EU. Zasleduje se cilj - učinkovita in uspešna integracija oseb z mednarodno zaščito, začasno zaščito in državljanov tretjih držav.

V okviru **Specifičnega cilja 3** so se izvajale operacije za bolj proti nedovoljenim migracijam. Namen je bil zagotoviti spoštovanje človekovih pravic, učinkovito izvajanje zakonodaje ter humane pogoje za tujce, ki nimajo dovoljenja za bivanje v Sloveniji.

V Centru za tujce (CT), kjer so nastanjeni tujci brez dovoljenja za bivanje, je bila zagotovljena oskrba skladna z evropskimi standardi in primeri dobre prakse. Da bi izboljšali bivalne pogoje, so bili kupljeni novi telefonski aparati, higienski pripomočki ter oprema za prosti čas. Poleg tega so bili pokriti tudi tekoči stroški delovanja centra, kot so ogrevanje, elektrika, prehrana in podobno (**izvedbeni ukrep 3a**).

Z evropskimi sredstvi so bila sofinancirana vračanja tujcev v njihove matične države. Če je bilo vračanje opravljeno po kopnem, je to organizirala Slovenija sama, pri vračanjih z letalom pa je letalske vozovnice zagotovila evropska agencija Frontex (Evropska agencija za mejno in obalno stražo), in sicer prek aplikacije FAR (Forced-Return Application for Repatriation).

Tujcem v postopku vračanja so bile zagotovljene zdravstvene in psihosocialne storitve. Če bi bilo potrebno, bi jim bila omogočena tudi tolmačenja in pridobitev osebnih dokumentov za namen identifikacije – v obdobju poročanja te potrebe ni bilo.

Za učinkovito vračanje je Slovenija vzpostavila sodelovanje s konzularnimi predstavništvi držav izvora ter s Frontexom in EMN (Evropska migracijska mreža). Poleg tega so se izvajala posebna

usposabljanja policistov, ki so vključevala teme s področja migracij, človekovih pravic, uporabe pooblastil in etike.

Predstavnica Centra za tujce se je udeležila tudi sestanka Schengenske evalvacijske skupine, ki ocenjuje izvajanje pravil prostega gibanja znotraj EU (**izvedbeni ukrep 3b**).

Znotraj **izvedbenega ukrepa 3b** so bila zagotovljena sredstva za kritje stroškov vračanja za tujce, ki se odločijo za prostovoljno vrnitev v svojo državo izvora. V začetku 2024 se je uspešno izvedla prostovoljna vrnitev ene družine z osmimi člani. V letu 2025 načrtujemo okrepitev obveščanja o možnosti prostovoljnega vračanja, saj želimo, da čim več oseb izkoristi to možnost. Pričakujemo večje zanimanje in posledično več izvedenih prostovoljnih vrnitev.

Vračanje je eden od ključnih stebrov učinkovite migracijske politike. S pomočjo izvedbenih aktivnosti se sledi cilju nadgradnje bivalne kapacitete CT in s tem doseganje vseh standardov na področju pravic oseb, ki jim je odvzeta prostost iz razloga vračanja v domovino. Vzpodbujani so kvalitetni programi za prostovoljno vrnitev in reintegracijo v izvorni državi. Krepi se sodelovanje s konzularnimi predstavništvi tretjih držav z namenom povečanja zavzetosti pri potrjevanju identitete svojih državljanov in njihovem povratku v domovino. Kot del stalnega nadgrajevanja postopkov je načrtovano tudi usposabljanje za osebje CT, vendar se trenutno izvaja le po programih Policije (financirano iz državnega proračuna). Pripravljajo se vsebine za posodobitev RECAMAS IT sistema Evropske agencije za mejno in obalno stražo – Frontex (izdelava analize razlik med našim IT sistemom za podporo vračanju in idealnim modelom vračanja (Frontex), odprava razlik ter implementacija), ki so trenutno financirane iz državnega proračuna, sledila bo izbira izvajalca za izdelavo programske opreme – vse s skupnim ciljem izvajanje učinkovite politike vračanja, ki prispeva k boju proti nezakonitim migracijam, s poudarkom na prostovoljnem vračanju in trajnostnem vračanju.

Specifični cilj 4: Slovenija je vzpostavila svoje prednostne cilje in zakonski okvir s sprejetjem Zakona o mednarodni zaščiti in podzakonskih predpisov. Skladno s tem se bodo izvajali ukrepi 4a in 4b iz Priloge II. V letu 2021 smo izvedli premestitev 5 oseb iz Italije. Poleg tega je bilo v letu 2023 trajno preseljenih 23 oseb iz Turčije in v letu 2024 še 27 oseb (skupno 50 trajno preseljenih oseb). S čimer je bil dosežen cilj krepitev solidarnosti in skupne odgovornosti držav članic pri upravljanju migracij.

1.2. Vprašanja, ki vplivajo na smotrnost – člen 35(2), točka (b), Uredbe (EU) 2021/1147

Za vsak specifični cilj opišite morebitna vprašanja, ki vplivajo na smotrnost programa med obračunskim letom, in morebitne ukrepe, sprejete za njihovo obravnavo.

Kadar koli je to mogoče in ustrezno, razlikujte med vprašanji, povezanimi z:

- nezadostnim poročanjem o dosežkih¹,
- določanjem ciljev²,
- postopkovnimi zamudami in upravnimi zmogljivostmi³,

¹ To se nanaša na stanje, v katerem obstaja vrzel med nominalno stopnjo doseganja ciljev, merjeno s kazalniki, in dejanskim napredkom pri izvajanju. Do nezadostnega poročanja o učinku in rezultatih bi lahko prišlo na primer zaradi težav v zvezi z razvojem sistema IT, tekočih operacij, za katere učinek in rezultati še niso sporočeni, težav v zvezi z zbiranjem podatkov, ki povzročajo počasno ali nepopolno poročanje, itd.

² To se nanaša na stanje, v katerem nizka stopnja doseganja ciljev ni posledica počasnega napredka, temveč nepravilnega ali nerealističnega določanja ciljev. Vključuje lahko izkušnje, pridobljene v zvezi z določitvijo metodologije za določanje ciljev – kot so napačne ali nepopolne predpostavke ali težave z izbranimi referenčnimi vrednostmi – in vsemi načrtovanimi spremembami te metodologije.

³ Na primer vprašanja v zvezi z razpisnimi postopki, vprašanja v zvezi z revizijskimi postopki, vprašanja, povezana s pomanjkanjem sredstev na ravni organa upravljanja, nepredvidena zamuda pri sprejetju programa itd.

- kontekstualnimi spremembami⁴,
- zasnovo in/ali izvajanjem operacij⁵,
- katero koli drugo zadevo.

Opišite kakršne koli spremembe strategije ali nacionalnih ciljev ali kakršne koli dejavnike, ki bi lahko privedli do sprememb v prihodnosti, ter prilagoditve, ki so jih navedene spremembe povzročile v ciljih, ocenjenih v skladu z metodologijo za vzpostavitev okvira smotrnosti.

Vključite informacije o vseh obrazloženih mnenjih Komisije v zvezi s postopki za ugotavljanje kršitev na podlagi člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki so povezana z izvajanjem Sklada.

Zaradi poznejše potrditve programa AMIF in posledično začetka izvajanja operacij pričakujemo, da bodo v nekaterih primerih zastavljeni cilji (2029) doseženi v nižjem obsegu oz. v drugih primerih v višjem obsegu. Razlog je, da so se nekatere aktivnosti izvedle z uporabo drugih virov financiranja ali pa se so se v tem času spremenile potrebe upravičenca.

V splošnem velja, da med izvajanjem operacij prihaja do zamud, ker so upravičenci šele konec 2023 in v začetku 2024 pričeli z izvedbo nekaterih postopkov za izpeljavo javnih postopkov (dobava blaga in storitve ali zaposlitev oseb) in/ali s pripravo dokumentacije za pozive za javne razpise, zato bodo pogodbe podpisane šele konec 2024 ali v začetku 2025. Poleg tega pa se je do konca 2023 koristilo še neporabljena sredstva v okviru programa AMIF 14-20. Do zamud izvajanja nekaterih aktivnosti prihaja tudi, zaradi predvidenih sprememb, ko bodo posledica implementacije Pakta o migracijah in azilu.

V obračunskem obdobju poročanja OU glede na prejete zahteve za povračilo, kjer upravičenci poročajo o vsebinskem in finančnem napredku, o morebitnih vprašanjih, ki vplivajo na smotrnost programa, spremembah strategije ali nacionalnih ciljev ali dejavnikov, ki bi privedli do sprememb, ter povezanih prilagoditev, ocenjuje, da bodo določene vrednosti kazalnikov presežene ali zaradi povečanih potreb (O.2.3.1) ali zaradi napačnega načrtovanja (O.1.1, O.1.1.1, O.1.1.2, O.1.1.3). Vrednosti nekaterih kazalnikov, ki so vezane predvsem na operacije, ki se dodelijo na podlagi javnih razpisov, pa bodo dosežene z zamudo (O.2.7, O.2.3.3, O.2.3.2, O.2.2) ali pa bodo sredstva usmerjena v aktivnosti s povečanimi potrebami.

Bolj natančen prikaz po kazalnikih:

O.1.1-Število udeležencev, ki so prejeli podporo. Načrtovana vrednost je bila ocenjena na podlagi obstoječe statistike, vendar gre za napačno načrtovanje, ker smo eno osebo šteli le enkrat, sedaj pri poročanju pa se lahko vsaka oseba šteje večkrat (v vsaki operaciji).

O.1.1.1-od tega število udeležencev, ki so prejeli pravno pomoč. V obdobju poročanja smo poročali vrednost 0, zgolj zaradi napake v sistemu, ki smo jo naknadno odpravili. Načrtovana vrednost je previsoka, ker smo načrtovali, da kazalnik vključuje vse, ki so prejeli pravno pomoč (t.j. pravno informiranje), sedaj pa pravilno poročamo le podatke za tiste osebe, ki jim je bila vloga za mednarodno zaščito zavrnjena in so bili deležni pravnega zastopanja.

O.1.1.2-od tega število udeležencev, ki prejemajo druge vrste podpore, vključno z informacijami in pomočjo v celotnem azilnem postopku je posledica nepravilnosti pri kazalnikih O.1.1 in O.1.1.1.

O.1.2-Število udeležencev dejavnosti usposabljanj. Ciljne vrednosti so bile določene z Načrtom izobraževanj, vendar pa se sedaj usposabljanja izvajajo s strani EASO in ne iz AMIF (se bodo kasneje zaradi Pakta o migracijah). Posledično vrednost R.1.5-Število udeležencev, ki menijo, da je usposabljanje koristno za njihovo delo ter R.1.6-Število udeležencev, ki tri mesece po usposabljanju poročajo, da uporabljajo spretnosti in kompetence, pridobljene med usposabljanjem, ni dosežena in tudi ne bo.

⁴ To lahko na primer vključuje socialno-ekonomske ali politične dejavnike, spremembe regulativnega okvira itd.

⁵ Na primer težave v zvezi s področjem uporabe ukrepa (npr. merila za upravičenost), majhno zanimanje upravičencev ali udeležencev, kakršno koli odstopanje pri izvajanju ukrepa itd.

O.1.3-Število novo ustvarjenih mest v sprejemni infrastrukturi v skladu s pravnim redom Unije. Aktivnosti se izvajajo in ciljne vrednost, bodo dosežene, če ne celo presežene, zaradi povečanih potreb in dodeljenih sredstev za ureditev novih mest za mladoletnike brez spremstva.

O.2.2-Število lokalnih in regionalnih organov, ki so prejeli podporo za izvajanje ukrepov za vključevanje. Nedoseganje je posledica zamud pri izvedbi postopkov javnih razpisov za izbiro izvajalcev. Ali bo vrednost kazalnika dosežena je posledica izvedbe javnega naročila. V primeru povečanih potreb na drugih aktivnostih (npr. Tečaji slovenskega jezika) se lahko sredstva porabijo za ta namen.

O.2.3- Število udeležencev, ki so prejeli podporo in O.2.3.1-od tega število udeležencev jezikovnega tečaja. Gre za občutno povečanje kazalnika, zaradi povečanih potreb (jezikovni tečaji). Poznavanje jezika države je zelo pomembna in ključna potreba za uspešno integracijo v družbo. Z opravljenim tečajem in izpitom, pridobijo potrdilo, ki jim omogoča pridobitev zaposlitve in lastni vir dohodka za preživetje. Kar je zelo pomembno za integriranje v skupnost, v kateri želijo prebivati. Število udeležencev (osebe z mednarodno zaščito, državljani tretjih držav in njihovi pridruženi družinski člani), ki obiskujejo tečaje slovenskega jezika, se konstantno povečuje, zato so se tudi stroški operacije bistveno povečali. Poleg tega pa se je novembra 2024 pričela uporabljati novela Zakona o tujcih, ki za podaljšanje prebivanja za družinske člane tujcev ter za podelitev dovoljenja za stalno prebivanje za tujce, zahteva ustrezno raven znanja slovenskega jezika. V operacijo je vključena tudi preživitvena raven, ki je v prejšnji perspektivi ni bilo, kar še dodatno zahteva povečanje sredstev. Pri *O.2.3.2-od tega število udeležencev tečaja državlanske vzgoje* je nedoseganje zastavljenih vrednosti posledica zamud pri izvedbi postopkov javnih razpisov za izbiro izvajalcev. Ali se bo vrednost kazalnika dosegla bo posledica uspešne izbire nevladne organizacije.

O.2.5-Število udeležencev, ki so prejeli informacije in/ali pomoč pri vložitvi prošnje za združitev družine. Nedoseganje vrednosti kazalnika je le začasna in je bila že rešena v času priprave tega poročila.

O.2.7- Število projektov vključevanja, v okviru katerih so upravičenci lokalni in regionalni organi. Nedoseganje zastavljenih vrednosti je posledica zamud pri izvedbi postopkov javnih razpisov za izbiro izvajalcev. Ali se bo vrednost kazalnika dosegla bo posledica uspešne izbire nevladne organizacije.

O.3.1-Število udeležencev dejavnosti usposabljanja. Spremljanje kazalnika je povezano z jezikovnimi tečaji, taktičnimi izobraževanji, izobraževanji za učinkovitejše delo in komunikacijo ter specializiranimi usposabljanji za zdravstvene in socialne delavce.

Ciljna vrednost za leto 2029 je določena na podlagi števila zaposlenih v Centru za tujce, pri čemer se predvideva, da se bodo vsi zaposleni udeležili usposabljanja do leta 2024.

Spremljanje kazalnika je povezano z jezikovnimi tečaji, taktičnimi izobraževanji, izobraževanji za učinkovitejše delo in komunikacijo ter specializiranimi usposabljanji za zdravstvene in socialne delavce, ki se izvajajo v Centru za tujce, pri čemer se predvideva, da se bodo vsi zaposleni udeležili usposabljanja do leta 2024. Žal prihaja do zamud pri tem.

O.3.2-Število kupljene opreme, vključno s številom kupljenih/posodobljenih sistemov IKT. Načrtovana vrednost (2024) je bila 40, trenutno poročana 4. Glavni razlog je, da je bila večina kupljenih stvari, ki se tretirajo kot potrošni material in ne kot oprema, zato gre za napačno načrtovanje vrednosti kazalnika in vrednosti ne bodo dosežene.

O.3.3-Število oseb v postopku vračanja, ki so prejeli pomoč pri ponovnem vključevanju. Načrtovana vrednost 2024 (80), dosežena 16. Načrtovana je okrepitev obveščanja o možnostih prostovoljnega vračanja, kar bi lahko povečalo zanimanje za izvedbo prostovoljnih vrnitev in doseg zastavljenega.

O.3.5-Število mest v prenovljenih/obnovljenih centrih za pridržanje. Načrtovana vrednost 60 (2024) in 120 (2029) bo dosežena, a z zamudo zaradi združevanja postopkov za obnovo in dolgotrajnosti priprave dokumentacije za izvedbo javnega naročila.

O.4.2-Število udeležencev, ki so prejeli podporo pred odhodom, je načrtovana vrednost 25. Spremljanje kazalnika je povezano z zavezo Slovenije za preselitev 50 oseb iz Turčije in pismom

Evropske komisije št. Ares(2023)2866217, z dne 24. 4. 2023 – 'Additional allocations to SI AMIF programme for Resettlement and/or Humanitarian Admission under Article 19 of AMIF Regulation', na podlagi katerega je zaveza sprejeta v celoti in izvedena, kot bo poročamo v nadaljnjih obdobjih.

OU ne razpolaga z informacijami v zvezi s postopki za ugotavljanje kršitev na podlagi 258. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v povezavi z izvajanjem programa SNV.

1.3. Posebni blažilni ukrepi

Če je ustrezno, na kratko opišite, kako so dejavnosti programa prispevale k ublažitvi učinkov morebitnih nenadnih sprememb migracijskega pritiska, ki so posledica kakršnega koli nepredvidenega poslabšanja socialno-ekonomskih ali političnih razmer v zadevnih tretjih državah. Kadar koli je mogoče, navedite obseg sredstev, prerezporejenih v ta namen, ter s tem povezane dosežene učinke in rezultate.

Posebno pozornost namenite dejavnostim, ki se izvajajo za ublažitev učinkov takih nenadnih sprememb in katerih dosežki morda ne bodo v celoti zajeti s skupnimi kazalniki učinka in rezultatov.

Ocenjujemo, da so aktivnosti programa AMIF v obračunskem obdobju poročanja posredno vplivale k ublažitvi učinkov morebitnih nenadnih sprememb migracijskega pritiska, ki so posledica kakršnega koli nepredvidenega poslabšanja socialno-ekonomskih ali političnih razmer v zadevnih tretjih državah (npr. zaradi razmer na Bližnjem vzhodu, v Afganistanu, Siriji, Ukrajini), za ta namen so bila prerezporejena sredstva za aktivnosti, ki so bile potrebne (npr. tečaji slovenskega jezika, integracijske aktivnosti, nastanitve).

1.4. Operativna podpora – člen 21(3) Uredbe (EU) 2021/1147

Če je bila med obračunskim letom uporabljena operativna podpora, opišite, kako je prispevala k doseganju ciljev Sklada⁶.

Če skupni kumulativni upravičeni stroški operativne podpore za operacije, izbrane za podporo, ob koncu obračunskega leta presegajo 15 % skupnih sredstev, dodeljenih programu, pojasnite razloge za to. Če obstaja tveganje, da bo prag do konca programskega obdobja presežen, opišite predvidene ukrepe za zmanjšanje tveganja.

Slovenija v obračunskem obdobju, skladno z Akcijskim načrtom AMIF, načrtuje izvedbo treh operacij operativne podpore (dve operaciji iz SO1 in eno iz SO2). V tem obdobju je OU potrdil začetek izvajanja 2 operacij, tretja je v pripravi.

O uporabi operativne podpore ali njenem prispevku k doseganju ciljev programa AMIF za sedaj ne moremo poročati, saj niso še bili posredovani zahtevki za povračilo, tako da se operativna podpora še ni koristila. Trenutna načrtovana višina operativne podpore je nižja od 15% skupnih sredstev, dodeljenih programu AMIF, zato ni tveganja, da bi bila do konca programskega obdobja presežena.

UIOM aktivnosti operativne podpore trenutno še ne izvaja. Postopke za zaposlitev so se večkrat ponovili, a žal neuspešno. Ponovno bo ponovljen razpis za to delovno mesto v letu 2025 in pričakujemo, da bo izbrana primerna oseba in se bodo sredstva operacij lahko začela koristiti.

⁶ Če je to ustrezno za ta namen, navedite informacije, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2021/1147 in so na voljo na podlagi schengenskih ocenjevanj, opravljenih v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27) ter Uredbo Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013 (UL L 160, 15.6.2022, str. 1).

Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za migracije, načrtuje, da se bodo aktivnosti v zvezi z operativno pomočjo začele izvajati z implementacijo Pakta o migracijah in azilu - kadrovska in infrastrukturna podpora.

1.5. Posebni ukrepi⁷

Opišite glavne dosežke vseh posebnih ukrepov, izvedenih med obračunskim letom, ter kako so ti ukrepi prispevali k doseganju ciljev programa in ustvarjanju dodane vrednosti Unije⁸.

Opišite, kako so posamezni ukrepi napredovali, tako postopkovno⁹ kot operativno¹⁰, in izpostavite morebitna vprašanja, ki vplivajo na njihovo uspešnost, zlasti morebitno tveganje premajhne porabe.

Če je ustrezno, te informacije razčlenite na raven projektov. Če se pričakuje kakršno koli odstopanje od prvotnega načrtovanja, pojasnite razloge za to, opišite morebitne sprejete blažilne ukrepe in predložite spremenjeni časovni razpored.

Slovenija v obračunskem obdobju poročanja v program AMIF ni vključila posebnih ukrepov.

V spodnjo preglednico vpišite podrobnosti o vseh posebnih nacionalnih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa. Poročanje o posebnih nadnacionalnih ukrepih bi moralo biti skladno z izbrano možnostjo poročanja¹¹.

Specifični cilj	Ime referenčna številka ukrepa	Upravičenec	Obdobje izvajanja	Upravičeni stroški ¹²	Upravičeni izdatki ¹³	Napredek pri ustreznih skupnih kazalnikih in/ali kazalnikih za posamezne programe ¹⁴	
						kazalniki učinka	kazalniki rezultatov
/	/	/	/	/	/	/	/

1.6. Preselitev in premestitev – člen 35(2), točki (g) in (h), Uredbe (EU) 2021/1147

V spodnji preglednici navedite konsolidirane podatke za obračunsko leto.

Število oseb, sprejetih v okviru preselitve	
Število oseb, sprejetih v okviru humanitarnega sprejema v skladu s členom 19(2) Uredbe (EU) 2021/1147	0
Število ranljivih oseb, sprejetih v okviru humanitarnega sprejema v skladu s členom 19(3) Uredbe (EU) 2021/1147	0
Število prosilcev za mednarodno zaščito ali upravičencev do mednarodne zaščite, premeščenih v državo članico	

⁷ V primeru posebnih ukrepov nadnacionalne narave se področje uporabe tega oddelka razlikuje glede na porazdelitev vlog in odgovornosti med vodilnimi državami članicami in drugimi sodelujočimi državami članicami ter glede na izbiro uporabljene metode poročanja. To je opisano v obvestilu Komisije z dne 14. februarja 2022 – Nadnacionalni posebni ukrepi v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje, Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ter Sklada za notranjo varnost – ureditve med partnerji (Ares (2022)1060102).

⁸ Dodana vrednost Unije je opredeljena kot ustvarjanje rezultatov, ki presegajo tisto, kar bi države članice dosegle same.

⁹ Na primer v zvezi z dejavnostmi javnega naročanja ali drugimi sprejetimi pripravljalnimi ukrepi.

¹⁰ Na primer v smislu dosežkov, učinkov, rezultatov itd.

¹¹ Kot je navedeno v obvestilu Komisije z dne 14. februarja 2022 (Ares (2022)1060102).

¹² Skupni upravičeni stroški izbranih operacij, kot so bili sporočeni Komisiji do 31. julija zadnjega obračunskega leta.

¹³ Skupni znesek upravičenih izdatkov, ki jih upravičenci prijavijo organu upravljanja, do 31. julija zadnjega obračunskega leta.

¹⁴ Če posebni ukrepi pomenijo dodatek k prejšnjim operacijam in ni posebne ureditve spremljanja, o učinku in rezultatih poročajte sorazmerno.

Število prosilcev za mednarodno zaščito ali upravičencev do mednarodne zaščite, premeščenih iz države članice	
---	--

Če je ustrezno, opišite morebitne popravke ali spremembe vrednosti, poslanih dvakrat letno prek modula za prenos podatkov v sistemu za upravljanje skladov v Evropski uniji (SFC), ki so prikazane v zgornji preglednici v konsolidiranih podatkih za obračunsko leto.

/

1.7. Samo v letu 2024: nadaljevanje projektov – člen 39(4), točka (e), Uredbe (EU) 2021/1147

Poročajte o vseh projektih, ki so se nadaljevali po 1. januarju 2021 ter so bili izbrani in začeti na podlagi Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, v skladu z Uredbo (EU) št. 514/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.

Slovenija v obračunskem obdobju v skladu z 39(4) točko (e) Uredbe 2021/1147/EU ni nadaljevala s projekti iz preteklega programskega obdobja.
--

2. DOPOLNJEVANJE – ČLEN 35(2), TOČKA (C), UREDBE (EU) 2021/1147

Opišite dopolnjevanje in, če je ustrezno, sinergije, dosežene med obračunskim letom, med ukrepi, ki so podprti v okviru Sklada, in podporo iz drugih skladov Unije, zlasti instrumentov za zunanje financiranje¹⁷, Evropskega socialnega sklada + (ESS+) ali njegovih predhodnikov, Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) – v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ ali cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ –, Sklada za notranjo varnost (ISF) ter Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko¹⁸.

Posebno pozornost namenite:

- dopolnjevanju z instrumenti Unije za zunanje financiranje za ukrepe, ki se izvajajo v tretjih državah ali v zvezi z njimi, s poudarkom na vidikih, ki so skladni z načeli in splošnimi cilji zunanje politike Unije, ter
- uporabi omogočitvenih mehanizmov, kot so obstoječe organizacijske in postopkovne ureditve, ki pomagajo doseči sinergije in dopolnjevanje, ter morebitnim ukrepom, izvedenim za njihovo izboljšanje v obračunskem letu.

Če je ustrezno, opišite tudi dopolnjevanje dejavnosti, ki se izvajajo z vidika krepitve medagencijskega sodelovanja¹⁹.

¹⁵ Uredba (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 168).

¹⁶ Uredba (EU) št. 514/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o splošnih določbah o Skladu za migracije, azil in vključevanje ter o instrumentu za finančno podporo na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter obvladovanja kriz (UL L 150, 20.5.2014, str. 112).

¹⁷ Zlasti instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI) – Globalna Evropa in instrument za predpristopno pomoč (IPA).

¹⁸ Pomembno bi lahko bilo tudi dopolnjevanje z drugimi ustreznimi skladi EU (npr. mehanizem za okrevanje in odpornost, Erasmus+, Ustvarjalna Evropa, Kohezijski sklad, Sklad za pravični prehod itd.).

¹⁹ Kot je sodelovanje na ravni EU med državami članicami ter med državami članicami in ustreznimi organi, uradi in agencijami EU ter sodelovanje na nacionalni ravni med pristojnimi organi v vsaki državi članici.

Slovenija je v obračunskem obdobju poročanja izvajala aktivnosti v zvezi z ukrepi programa AMIF, zato v nadaljevanju poročamo o aktivnostih v zvezi z zaznavo potencialnih dopolnjevanj in sinergije.

V fazi izbora operacije OU ali posredniško telo preverja morebitna dopolnjevanja in v povezavi s tem morebitno dvojno financiranje. V navodilih za pripravo prijave operacije je OU opozoril na pomen dopolnjevanj ter na obrazcu za oddajo prijave operacije pripravil posebno polje, v katero mora upravičenec navesti morebitna dopolnjevanja z drugimi viri financiranja (zaznana dopolnjevanja so opisana v nadaljevanju). V fazi izvajanja operacije (upravljalnih preverjanj) upravičenci še ne poročajo o tem, kar pa bo implementirano v naslednjem obdobju poročanja.

Na sistemski ravni OU načrtuje tudi vzpostavitev sistema izmenjave podatkov tudi z drugimi organi upravljanja na državni ravni. Navezali smo stike s kontaktnimi točkami ter predstavniki mrež Evropske komisije v Sloveniji, kjer pričakujemo tudi uporabne informacije na temo dopolnjevanj.

Mehanizmi za zagotavljanje dopolnjevanj z drugimi evropskimi skladi (vključno z ESR+ in ESRR) se še vzpostavljajo. V tem kontekstu poteka iskanje najbolj optimalnih načinov za izmenjavo informacij med deležniki, ki bo omogočalo učinkovito koordinacijo in dopolnjevanje med skladi. V tej fazi preverjanja temeljijo predvsem na uradnih evidencah in javno dostopnih podatkih, medtem ko se uradni, formalni mehanizmi sodelovanja (npr. medresorske skupine, posvetovanja, strokovni pregledi dokumentacije) še razvijajo in se postopno uvajajo v prakso v letu 2025.

Operacije, ki se izvajajo, se dopolnjujejo kot sledi spodaj:

UOIM trenutno črpa samo sredstva iz sklada AMIF, zato ne moremo poročati o dopolnjevanjih z drugimi EU skladi.

Sistem vračanja državljanov tretjih držav v državo izvora, ki jo izvaja Policija, Center za tujce, je komplementaren s platformo FAR (Frontex's Application for Return), ki je vzpostavljen za naročanje avionskih vozovnic z namenom vračanja in za organizacijo čarterskih letov v tretje države. V primerih naročanja avionskih vozovnic preko omenjene platforme so tudi vsi stroški kriti s strani Agencije Frontex in jih Policija, Center za tujce ne uveljavlja iz sklada AMIF.

Policija, Center za tujce je tudi vključena v EURP (European Reintegration Program), ki je prav tako vzpostavljen v okviru Agencije Frontex in se nanaša na reintegracijo državljanov tretjih držav v državi izvora po vrnitvi, bodisi prostovoljni ali prisilni. Zaradi učinkovitost programa EURP, Policija ni vzpostavila nacionalnega reintegracijskega programa.

Komplementarnost operacij, ki jih izvaja Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za migracije, z drugimi skladi ni neposredna, saj gre za specifične ciljne skupine.

3. IZVAJANJE PRAVNEGA REDA UNIJE, SODELOVANJE IN SOLIDARNOST – ČLEN 35(2), TOČKA (D), UREDBE (EU) 2021/1147

Na kratko opišite, kako je program med obračunskim letom prispeval k izvajanju pravnega reda Unije (prava Unije) na področju azila, zakonitih migracij, vključevanja, vračanja, nedovoljenih migracij in ustreznih akcijskih načrtov ter k sodelovanju in solidarnosti med državami članicami.

V okviru Specifičnega cilja 1 se izvajajo operacije, ki implementirajo določbe Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) in Zakona o začasni zaščiti razseljenih oseb (ZZZRO-1), ki določata, da so prosilci in osebe z začasno zaščito deležni določene stopnje zdravstvenega varstva, vključno z začetnimi sanitarno-dezinfekcijskimi in preventivnimi zdravstvenimi pregledi vlagateljev namere ter zdravstvenimi pregledi prosilcev za začasno zaščito. Ta izvajanja so v skladu z Direktivo 2013/33/EU o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito.

Ranljive skupine imajo po Uredbi o pravicah prosilcev za mednarodno zaščito in Uredbi o pravicah oseb z začasno zaščito tudi pravico do psihiatrične in psihoterapevtske oskrbe, kar je usklajeno s standardi Evropske unije o dostopu do zdravstvenih in socialnih storitev za ranljive osebe.

Glede bivanja ZMZ-1 prosilcem poleg bivanja v azilnih domovih omogoča tudi bivanje na zasebnih naslovih, za kar so ti upravičeni do ustreznega denarnega nadomestila, kar je v skladu z Direktivo 2013/33/EU. Posebna skrb je namenjena mladoletnim brez spremstva, ki so po ZMZ-1 in Uredbi o načinu zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnikov brez spremstva upravičeni do zastopanja po zakonitih zastopnikih, 24-urne oskrbe, posebnih nastanitvenih kapacitet, psihosocialne oskrbe in prostočasnih aktivnosti, kar sledi zahtevam Direktive 2013/33/EU in Konvencije o otrokovih pravicah.

Poleg zdravstvene oskrbe in zagotavljanja ustreznih namestitvenih kapacitet sta s stališča vključevanja prosilcev pomembna tudi opismenovanje in učenje slovenskega jezika, s čimer se sledi najboljšim praksam EU v okviru Akcijskega načrta za integracijo in vključevanje 2021–2027.

Pri zagotavljanju temeljnih procesnih jamstev, kot jih določa ZMZ-1, in sicer tolmačenje/prevajanje, brezplačno pravno svetovanje, pravno zastopanje in druga podpora v okviru uradnih postopkov, se uresničuje Direktivo 2013/32/EU o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite.

Posebna skrb gre tudi žrtvam trgovine z ljudmi, s čimer sledimo priporočilom GRETE iz 3. evalvacijskega poročila in določbam Direktive 2011/36/EU o preprečevanju in boju proti trgovini z ljudmi ter zaščiti žrtev.

Del sredstev je, v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih, namenjen za brezplačna izobraževanja, študijske obiske in supervizije.

Operacije predstavljajo uresničevanje pravnega reda EU, in sicer Listine EU o temeljnih pravicah, Konvencije o otrokovih pravicah, t.i. Dublinske uredbe 604/2013/EU, Direktive 2013/33/EU o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito in Direktive 2013/32/EU o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi in Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.

V okviru Specifičnega cilja 2 se izvajajo operacije, ki implementirajo določbe Zakona o tujcih, ki določa pogoje za vključevanje tujcev z dovoljenjem za prebivanje v družbeno življenje RS in opredeljuje pomoč pri vključevanju, vključno s tečajem slovenskega jezika, za katerega je pristojen UOIM. Ta izvajanja sledijo smernicam EU, zlasti Direktivi 2013/33/EU, Direktivi 2001/55/ES o minimalnih standardih za začasno zaščito ter Akcijskemu načrtu EU za integracijo in vključevanje 2021–2027.

Implementirajo se tudi spremembe Zakona o tujcih, ki uvajajo Tečaje slovenskega jezika na preživetveni ravni ter brezplačen prvi preizkus znanja jezika za upravičene osebe, skladno z Uredbo o pomoči pri vključevanju tujcev.

V skladu z Zakonom o mednarodni zaščiti se dodeljujejo denarna nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu, povračilo stroškov izobraževanja in usposabljanja za osebe z mednarodno zaščito ter omogoča vključevanje v okolje, kar dopolnjuje tudi Uredba o pravicah oseb z mednarodno zaščito. Ti ukrepi so skladni z Direktivo 2013/33/EU in EU Akcijskim načrtom za integracijo in vključevanje.

Na podlagi Zakona o javnih uslužbencih in načela strokovnosti ter obveznosti stalnega usposabljanja javnih uslužbencev se izvajajo študijski obiski in supervizije zaposlenih za prenos dobrih praks vključevanja.

Operacije predstavljajo uresničevanje določb pravnega reda EU, zlasti Listine EU o temeljnih pravicah, Direktive 2001/55/ES, Direktive 2013/33/EU, Akcijskega načrta EU za integracijo in vključevanje 2021–2027 ter Skupnih temeljnih načel za politiko integracije priseljencev v EU.

V okviru Specifičnega cilja 3 se izvajajo operacije namenjene preprečevanju nezakonitih migracij ter prostovoljnemu vračanju in reintegraciji v državi izvora. Pri izvajanju operacij sledimo določilom

Zakona o tujcih, ki določa pogoje bivanja tujcev v Sloveniji, kar je v skladu z Direktivo 2008/115/EU o vračanju in Schengenskim pravnim redom (Uredba 2016/399/EU).

Ker je v nekaterih primerih gibanje tujcev v postopkih odstranitve ali vračanja omejeno na prostore Centra za tujce, so pomembne tudi določbe Pravilnika o bivanju v Centru za tujce.

Pri zagotavljanju ustreznih pogojev bivanja tujcev, ki so pridržani zaradi odstranitve ali vračanja, sledimo priporočilom agencij kot so FRA, CPT in Varuh človekovih pravic RS, kar je skladno z Listino EU o temeljnih pravicah.

Policija ima po nacionalni zakonodaji zakonit monopol nad vračanjem in odstranjevanjem tujcev, kar je regulirano tudi z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije.

Operacije predstavljajo uresničevanje zakonodaje EU, in sicer Listine EU o temeljnih pravicah, Uredbe 2016/399/EU (Schengenski zakonik), Direktive 2008/115/EU o vračanju, Direktive 2013/33/EU o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito, Direktive 2013/32/EU o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, Akcijskega načrta EU o vračanju ter Priporočil Komisije (2017/432/EU, 2017/2338/EU, 2023/682/EU).

V okviru Specifičnega cilja 4 smo, skladno z Odobritvenem dopisom EK Ref. Ares (2023)8726130 – 19/12/2023S in Ref. Ares (2023)2866217 - 24/04/2023, sredstva namenili za izvedbo operacij Premestitev in Preselitev. Operaciji implementirata načelo obvezne in prilagodljive solidarnosti iz Pakta o migracijah in azilu ter Evropsko agendo o migracijah. V slovenskem pravnem redu sta operaciji opredeljeni v Zakonu o mednarodni zaščiti.

4. KOMUNICIRANJE IN PREPOZNAVNOST – ČLEN 35(2), TOČKA (E), UREDBE (EU) 2021/1147

Opišite, kako so se med obračunskim letom izvajale dejavnosti v zvezi s komuniciranjem in prepoznavnostjo. Navedite zlasti napredek, dosežen v zvezi s cilji, določenimi v komunikacijski strategiji, kot se meri z ustreznimi kazalniki in njihovimi ciljnim vrednostmi. Če je ustrezno, opišite morebitne dobre prakse pri doseganju ciljnih skupin in/ali razširjanju in izkoriščanju rezultatov projektov.

Slovenija je v obračunskem obdobju poročanja pričela z izvajanjem aktivnosti v zvezi z ukrepi programa AMIF, zato lahko poročamo o napredku v zvezi s cilji, določenimi v komunikacijski strategiji. Na področju prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja so potekale številne aktivnosti namenjene splošni, interni in zainteresirani javnosti za programe AMIF, SNV in IUMV.

Komunikacijske aktivnosti za interno javnost so potekale predvsem v okviru poročanja Odboru za spremljanje, INFORM-SI, INFORM-EU, delavnic za upravičence, operativnih sestankov ter preko Intraneta Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) in Policije ter intraneta in depešnega sistema Ministrstva za zunanje in evropske zadeve (MZEZ). Ostale aktivnosti so namenjene splošni in zainteresirani javnosti.

Sodelovanje v okviru mreže INFORM EU in INFORM SI:

- Posodabljanje imenovanja komunikatork za programe AMIF, SNV in IUMV, pristojnih za sodelovanje z nacionalnim koordinatorjem za komuniciranje skladov EU in Evropsko komisijo v skladu z 48. členom Uredbe 2021/1060/EU.
- Udeležba na 6. plenarnem zasedanju INFORM-EU, Hannover, Nemčija, 27-29.5.2024, »Communicating achievements and results«.
- Udeležba na 7. plenarnem zasedanju INFORM-SI, ki je potekal aprila 2024.

Odbor za spremljanje:

- Seznanim Odbora za spremljanje o izvajanju strategije komuniciranja evropske politike na področju notranjih zadev v Republiki Sloveniji za programsko obdobje 2021-2027 ter ukrepov prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja.

Dogodki:

- V okviru promocijske akcije »EU projekt, moj projekt« je bilo na ravni Slovenije izbranih 20 projektov, (so)financiranih iz EU sredstev. Na ravni programov AMIF, SNV in IUMV so tekale priprave na predstavitev 3 projektov, sofinanciranih z EU sredstvi programov AMIF, SNV in IUMV (organizacija dogodka, promocije preko tiskanih medijev, spletnih strani, družbenih omrežij, radijskih in tv oglasov):
 - ✓ Okrepitev opreme nacionalnega forenzičnega laboratorija (SNV), 6.11.2024 v Ljubljani
 - ✓ Okrepitev opreme specialne enote policije (SNV), 15. 9. 2024 v Pivki
 - ✓ Nastanitev in oskrba otrok brez spremstva (AMIF), 7. 9. 2024 v Postojni
- Za promocijo možnosti, ki jih ponujajo EU skladi, je potekalo šest Potujočih pisarn. V obdobju poročanja so potekale priprave, saj so bile kar v okviru treh predstavljene možnosti za financiranje iz programov AMIF, SNV in IUMV. V naslednjem obdobju poročanja poročamo o izvedbi dogodkov, izvedenih promocijskih učinkih in dosegu.
- Izveden je bil dogodek za obeležitev Dneva Evrope in potujoča pisarna evropskih sredstev, 9.5.2023, dogodek odprtega tipa za splošno in zainteresirano javnost, ki se je odvijal na prostem in kjer so sodelovali vsi CPR skladi.
- Izvedli smo slavnostni dogodek ob potrditvi programov s področja notranje varnosti, 31.5.2023, ki se ga je udeležilo 71 udeležencev. Prejeli so brošuro »Ključni poudarki programov s področja notranjih zadev v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2021–2027«.

Spletna stran:

- OU je v obdobju poročanja zagotovil, da so vsebine, ki jih je po Uredbi 2021/1060/EU potrebno objaviti, objavljene in redno posodabljanje na enotnem spletnem portalu (www.evropskasredstva.si), ki ga je vzpostavilo Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR) in vključuje tudi vsebine v zvezi s skladi s področja notranjih zadev. Enotni spletni portal bo vključeval obveznosti iz točke (b) 46. člena ter iz prvega odstavka 49. člena Uredbe 2021/1060/EU.
- Na enotnem spletnem portalu Evropskasredstva.si je podstran programa AMIF zabeležila 743, programa SNV 1.187 in programa IUMV 828 obiskov. Uporabnikov, ki so izvedli določeno dejavnost (npr. branje, klik, prenos dokumenta) je bilo za IUMV 210, povprečen čas aktivnosti pa je bil 46 sekund; za AMIF 102 in povprečen čas aktivnosti 58 sekund; za SNV 262 s povprečnim časom aktivnosti 2 minuti 50 sekund.

Socialna omrežja:

- Aktivnostih za povečanje prepoznavnosti vsebin in operacij, (so)financiranih iz programov AMIF, SNV in IUMV so potekale na Intranetu MNZ in družbenih omrežjih MNZ(FB in X), Policijskem FB, evropska sredstva FB, evropska sredstva LinkedIn.
- Na FB MNZ je bilo v tem obdobju objavljenih 18 objav (16 slikovnih, 2 videoposnetka), ki si jih je ogledalo 7.733 uporabnikov. Največji doseg (4.280) je imela objava »Pobude EU«. Na FB Evropska sredstva je bilo narejenih 5 objav, od tega 1 z videoposnetek, ki si jih je skupno ogledalo 7.733 uporabnikov. Največjo gledanost je imel videoposnetek »Preprečevanje nezakonitih migraciji, merilci CO2« (18.4.2024), z dosegom 2.460 uporabnikov. Ostale objave so imele doseg okoli 300.
- Na omrežju X MNZ je bilo v obdobju narejenih 16 slikovnih objav, ki si jih je skupno ogledalo 12.986 uporabnikov. Od teh je bil največji doseg pri temi »Boj proti trgovini z ljudmi« - 6.232 uporabnikov. Objava, ki je dosegla najboljšo gledanost, je bila objava z naslovom »Pomagamo žrtvam trgovine z ljudmi« (15. 10. 2023), in sicer 2.067 uporabnikov.
- Objava javnih razpisov v mesečniku Vizija kohezija (cca 4.000 naročnikov), poleg objav na straneh upravičencev.
- Aktivnosti promocije operacij, (so)financiranih iz programov AMIF, SNV in IUMV na spletnih straneh in družbenih omrežjih upravičencev.

- Spodbujanje uporabe ključnikov #AMIF, #SNV, #ISF, #BMVI, #IUMV, #evropskasredstva, @evropskasredstva, EUSecurity, EUMigration.

Navedite povezavo do spletnega portala iz člena 46, točka (b), Uredbe (EU) 2021/1060 in, če se razlikuje od spletnega portala, do spletne strani iz člena 49(1) navedene uredbe.

https://evropskasredstva.si

5. OMOGOČITVENI POGOJI IN HORIZONTALNA NAČELA

5.1. Omogočitveni pogoji – člen 35(2), točka (f), Uredbe (EU) 2021/1147

Opišite, kako je bilo zagotovljeno, da so bili veljavni omogočitveni pogoji iz Priloge III k Uredbi (EU) 2021/1060 izpolnjeni in so se uporabljali v celotnem obračunskem letu, zlasti kar zadeva skladnost z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Če je ustrezno, opišite kakršno koli spremembo, ki je vplivala na način, kako so bili omogočitveni pogoji izpolnjeni, kot je določeno v členu 15(6) Uredbe (EU) 2021/1060.

V obračunskem obdobju smo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti, ki so bile usmerjene v vzpostavitev učinkovitega sistema za izpolnjevanje in uporabo omogočitvenih pogojev v nadaljnjih fazah izvajanja programa, in sicer:

– Pripravili smo Postopkovnik za izvajanje Horizontalnih omogočitvenih pogojev. Postopkovnik smo predstavili upravičencem na skupni delavnici. Z vsebino postopkovnika smo na internem sestanku seznanili tudi zaposlene. Postopkovnik je zainteresirani javnosti dostopen tudi na podstraneh spletnega mesta evropskasredstva.si, ki se nanašajo na programe skladov s področja notranjih zadev.– S sklepom ministra je bila imenovana oseba, ki je pristojna za področje horizontalnih omogočitvenih pogojev.– Pravila upravičenosti za črpanje sredstev, Navodila za izvajanje upravljalnih preverjanj in besedilo vsakokratne odločitve o podpori, smo dopolnili z vsebinami, ki se nanašajo na horizontalne omogočitvene pogoje. Tako smo vzpostavili trdno pravno podlago, ki nam v primeru morebitnih kršitev s strani upravičencev, omogoča izvajanje korektivnih ukrepov in nudi ustrezno podlago za pravno varstvo.– Pripravili smo obrazec za prijavo kršitev Listine EU o temeljnih pravicah in Konvencije o pravicah invalidov, ki je zainteresirani javnosti dostopen na podstraneh spletnega mesta evropskasredstva.si, ki se nanašajo na programe skladov s področja notranjih zadev.– Preverjanje skladnosti z Listino EU o temeljnih pravicah ter Konvencijo o pravicah invalidov, smo vključili v kontrolo prijave operacij ter kontrolo zahtevkov za povračilo/izplačilo. Tovrstna kontrola nam omogoča, da operacije, pri katerih obstajajo dejavniki tveganja še pred izvajanjem izločimo oz. jih vsebinsko ustrezno korigiramo (preventiva) ali da zaznamo in ustrezno korigiramo ravnanja upravičenca v fazi izvajanja operacije. Veseli nas, da indicev, ki bi kazali na morebitne kršitve Listine ali Konvencije, nismo zaznali.– Postali smo del posvetovalnega telesa ministrstva za integracijo načela enakosti spolov. To nam omogoča, da na področju enakosti spolov aktivno sodelujemo pri oblikovanju politik in izvajanju aktivnosti znotraj ministrstva in da imamo dostop do dodatnih izobraževalnih vsebin.

Na pisno zaprosilo enega od upravičencev smo oblikovali stališče glede zakonske podlage za zbiranje podatkov o nebinarnem spolu za potrebe poročanja o kazalnikih. Pri pripravi stališča smo se povezali tudi z uradom Zagovornika načela enakosti ter relevantnimi notranjimi organizacijskimi enotami.

Varuha RS za človekove pravice in Zagovornika RS za načelo enakosti smo zaprosil za posredovanje informacij o obravnavanih primerih neskladnosti z Listino in Konvencijo, ki so povezani s

predlaganimi ali izbranimi operacijami, ki jih podpirajo skladi, ali s spori s tretjimi stranmi o izvajanju programov ali operacij, ki jih podpirajo skladi. Varuh je v zvezi z našo poizvedbo posredoval podatke o petih obravnavanih pobudah. Po preučitvi dokumentacije smo se odločili za podrobnejši pregled dveh pobud. Pobudi sta se vsebinsko nanašali na:

- Pobuda št. 7.2-39/2023: pobudnik, državljani Maroka, se je na Varuha obrnil zaradi pritožbenega postopka, ki ga je pred Upravnim sodiščem vodil zaradi vročanja odločbe o omejitve gibanja in nastanitvi v Centru za tujce. Pobudnik je zoper odločitev sprožil upravni spor in kasneje, zaradi odločitve Upravnega sodišča, tudi pritožbo na Vrhovno sodišče. Sodni postopek se je, še pred zaključkom, zaradi odstranitve pobudnika v državo izvora, zaključil. Varuh se v zadevo ni vključil, saj je presodil, da gre za razčiščevanje dejanskega stanja.
- Pobuda št. 7.3-2/2024: pobudnik je Ministrstvu za notranje zadeve očital nezakonito izvedbo postopka predaje Republiki Hrvaški, po Uredbi št. 604/2013/EU. Pobudnik bi moral biti po odločitvi ministrstva Republiki Hrvaški predan 10. 10. 2023, a predaja ni bila izvedena. Ker vsebinsko pobuda ne posega na področje operacije, saj se podpora nanaša le na stroške nastanitve in stroške prevoza, ki nastanajo kot posledica t.i. dublinskih predaj.

S strani Zagovornika smo prejeli obvestilo, da niso obravnavali tovrstnih pobud.

5.2. Skladnost s horizontalnimi načeli – člen 9 Uredbe (EU) 2021/1060

Opišite, kako je bila med obračunskim letom zagotovljena skladnost s horizontalnimi načeli iz uredbe o skupnih določbah, zlasti kar zadeva enakost spolov, spodbujanje vključevanja vidika spola ter preprečevanje diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Z aktivnostmi, ki jih navajamo v nadaljevanju, smo poskrbeli, da so odobrene operacije skladne z horizontalnim načelom od prijave do trenutnega izvajanja. V luči tega smo:

- s prvo različico nacionalnih programov seznanili deležnike iz civilne družbe (npr.: UNHCR, relevantne nevladne organizacije, lokalno skupnost, ipd.), ti so lahko na programe podali svoje pripombe;
- v metodologiji in merilih za izbiro operacij je izrecno določeno, da morajo biti operacije skladne z Listino EU o temeljnih pravicah, pravom EU o varstvu podatkov in z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti z zagotavljanjem skladnosti z načeloma nediskriminacije in nevračanja, pri čemer se posebna pozornost posveča pomoči in varstvu ranljivih oseb, zlasti otrok in mladoletnikov brez spremstva. Dalje je ta obveznost navedena tudi v vsakokratni odločitvi o podpori. Tako smo zagotovili, da so izbrane operacije skladne s horizontalnim načelom kot tudi da so upravičenci vezani na horizontalno načelo oz. da nespoštovanju le tega lahko sledijo pravne posledice;
- skladno z nacionalnimi pravili o upravičenosti za črpanje sredstev morajo upravičenci pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Za določene vrste posegov v okolje je namreč zaradi njihove velikosti, obsega, lokacije ali drugih značilnosti, ki lahko vplivajo na okolje, presoja vplivov na okolje obvezna. V teh primerih se že v predhodnem postopku ugotavlja, ali je za nameravani poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje;
- administrativna kontrola zahtevkov za povračilo oz. izplačilo sredstev zajema tudi preverko ali izvedene aktivnosti upoštevajo pravila glede enakih možnosti, nediskriminacije in dostopnosti za invalidne osebe in tudi ali je upravičenec pri izvedbi operacije pridobil vsa potrebna dovoljenja/mnenja/soglasja s področju varovanja okolja, ki so bila v fazi potrjevanja operacije zahtevana s strani pristojnih organizacij ali so zahtevana glede na postopke, ki jih je izvedel.

6. PROJEKTI V TRETJIH DRŽAVAH ALI V ZVEZI Z NJIMI – ČLEN 35(2), TOČKA (I), UREDBE (EU) 2021/1147

Opišite vse ukrepe, ki se med obračunskim letom izvajajo v tretjih državah ali v zvezi z njimi, in kako ti ukrepi ustvarjajo dodano vrednost Unije pri doseganju ciljev, ki jih je določil Sklad. Navedite imena zadevnih tretjih držav. V opisu pojasnite, da ukrepi, ki so podprti v okviru Sklada, niso usmerjeni v razvoj, so namenjeni interesom notranjih politik Unije in so skladni z dejavnostmi, ki se izvajajo v Uniji. Če je ustrezno, navedite posvetovanja s Komisijo, ki so potekala pred odobritvijo projekta (člen 16(11) Uredbe (EU) 2021/1147).

Slovenija v tem obračunskem obdobju ni izvajala ukrepov ali operacij v tretjih državah ali v zvezi z njimi.

7. POVZETEK – ČLEN 35(2) UREDBE (EU) 2021/1147

Predložite povzetek oddelkov 1 do 6, ki bo preveden in javno dostopen.

Povzetek mora zajemati vsaj vse točke iz člena 35(2) in bi moral biti po možnosti strukturiran po teh točkah.

Spodbuja se uporaba alinej, krepkega besedila ali informativnih razdelkov, da lahko zainteresirani deležniki zlahka prepoznajo glavne dosežke programa in glavna vprašanja, ki vplivajo na njegovo smotrnost.

1. Smotrnost: Slovenija je v poročevalnem obdobju izvajala vrsto aktivnosti v okviru programa AMIF (Sklad za azil, migracije in vključevanje), katerega namen je podpirati azilni sistem, zakonite migracije, vračanje in solidarnost med državami članicami EU. Vzpostavljen je bil sodoben informacijski sistem, prek katerega se digitalno in pregledno upravljajo vsi ključni postopki – od prijav projektov do poročanja o njihovem izvajanju. Gre za pomemben korak v smeri večje učinkovitosti in transparentnosti.

V tem obdobju se je nadaljevalo z odobravanjem operacij, pri čemer se je izvajalo 27 od načrtovanih 44. Večina sredstev je bila razdeljena neposredno, del prek javnih razpisov. Čeprav so se nekateri postopki začeli nekoliko pozneje, zaradi zamude pri potrditvi programa in črpanju sredstev iz prejšnjega obdobja, so bili doseženi pomembni premiki, zlasti na področju vključevanja.

Pod usmeritvijo – krepitev evropskega azilnega sistema – je Slovenija proslcem za azil zagotovila osnovne pogoje za življenje, preventivne zdravstvene preglede, pravno pomoč, tolmačenje in dostop do informacij v jeziku, ki ga razumejo. Posebna pozornost je bila namenjena ranljivim skupinam, kot so mladoletniki brez spremstva, ki so imeli na voljo zakonite zastopnike in celovito podporo. V ospredju je bilo spoštovanje dostojanstva in človekovih pravic, tudi pri vračanju v druge države članice EU. Azilni postopki so se izvajali z visoko mero strokovnosti, oskrba pa je bila dostopna vsem proslcem.

Na področju zakonitih migracij in vključevanja v družbo se je po vsej državi izvajal program Začetne integracije priseljencev (ZIP), ki tujcem omogoča lažji začetek življenja v Sloveniji. Udeleženci so se učili slovenskega jezika in se pripravljali na izpite, obenem je bila osebam z mednarodno zaščito omogočena finančna pomoč, prevodi dokumentov in kritje osnovnih stroškov šolanja za njihove otroke. Vse to spodbuja hitrejšo in bolj uspešno vključitev v slovensko okolje.

Tudi na področju vračanja oseb, ki nimajo dovoljenja za bivanje, je bila Slovenija dejavna. Izboljšane so bile bivalne razmere Centra za tujce ter zagotovljeni stroški delovanja. Z evropskimi sredstvi so bila financirana vračanja v države izvora, bodisi z organizacijo prevozov prek Frontexa bodisi z

neposrednim upravljanjem slovenskih organov. Pomemben poudarek je bil na prostovoljni vrnitvi – ena takšnih je bila uspešno izvedena v začetku leta 2024, ko se je v izvorno državo vrnila družina z osmimi člani. V prihodnje se načrtuje intenzivnejše obveščanje o tej možnosti, saj prostovoljno vračanje velja za človeku prijaznejšo in pogosto tudi učinkovitejšo obliko urejanja statusa. Usposabljanje osebja je prav tako načrtovano kot del stalnega izboljševanja postopkov, vendar se trenutno izvaja le preko policijskih programov (financiranih iz državnega proračuna).

V okviru krepitve solidarnosti znotraj EU se je Slovenija vključila v premestitve in trajne preselitve oseb iz držav, ki se soočajo z največjim migracijskim pritiskom. Do zdaj je bilo v Slovenijo preseljenih 50 oseb – iz Italije ter neposredno iz Turčije. S tem se država aktivno vključuje v skupna evropska prizadevanja za pravičnejšo porazdelitev odgovornosti.

Program AMIF je pomembno orodje, s katerim Slovenija krepi solidarnost, varnost in vključevanje. Njegovo izvajanje ne oblikuje le bolj učinkovitih upravnih postopkov, temveč tudi bolj odprto, vključujočo in sočutno družbo.

2. Dopolnjevanja: Slovenija je v obračunskem obdobju poročanja izvajala aktivnosti v zvezi z ukrepi programa AMIF, kjer so bila zaznana tudi dopolnjevanja in sinergije.

Dopolnjevanja operacij, ki jih izvaja Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za migracije, z drugimi skladi ni neposredna, saj gre za specifične ciljne skupine.

Urad za oskrbo in integracijo migrantov trenutno črpa samo sredstva iz sklada AMIF, zato ne moremo poročati o dopolnjevanjih z drugimi EU skladi, razen v primeru javnih razpisov, ki pa se trenutni niso izvajali (finančna poročila niso bila oddana).

Sistem vračanja državljanov tretjih držav v državo izvora, ki jo izvaja Policija, Center za tujce, je komplementaren s platformo FAR (Frontex's Application for Return), ki je vzpostavljena za naročanje avionskih vozovnic z namenom vračanja in za organizacijo čarterskih letov v tretje države. V teh primerih so stroški avionskih vozovnic kriti s strani Agencije Frontex in jih Policija, Center za tujce ne uveljavlja iz sklada AMIF.

Policija, Center za tujce je tudi vključena v EURP (European Reintegration Program), ki je prav tako vzpostavljen v okviru Agencije Frontex in se nanaša na reintegracijo državljanov tretjih držav v državi izvora po vrnitvi, bodisi prostovoljni ali prisilni. Zaradi učinkovitosti programa EURP, Policija ni vzpostavila nacionalnega reintegracijskega programa.

3. Izvajanje pravnega reda Unije: Slovenija je v poročevalnem obdobju dosledno izvajala vse operacije v skladu s pravnim redom Evropske unije, s čimer je pomembno prispevala k uresničevanju določb Pogodbe o delovanju EU, Listine EU o temeljnih pravicah, Konvencije o statusu beguncev ter Konvencije o otrokovih pravicah.

Operacije, izvedene v okviru različnih specifičnih ciljev, so temeljile na skupni zakonodajni osnovi, ki vključuje slovenske zakone, kot so Zakon o mednarodni zaščiti, Zakon o tujcih, Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb, Zakon o nadzoru državne meje, Zakon o nalogah in pooblastilih policije ter Zakon o stvarnem premoženju države. S temi aktivnostmi program aktivno podpira in krepi izvajanje teh zakonov v praksi.

Na ravni EU program neposredno prispeva k učinkovitemu izvajanju ključnih direktiv in uredb s področij azila, migracij, vračanja in integracije, kot so Direktiva o pogojih za mednarodno zaščito (2011/95/EU), Dublinska uredba (604/2013/EU), Direktiva o vračanju (2008/115/ES), Schengenski zakonik (Uredba 2016/399/EU) in Akcijski načrt EU za integracijo za obdobje 2021–2027. S tem program ne le spoštuje, temveč tudi aktivno podpira in omogoča njihovo učinkovito izvajanje.

Zakonodajni okvir se je uporabljal skladno s cilji posameznih operacij: za okrepitev skupnega evropskega azilnega sistema, za podporo zakonitim migracijam in vključevanju tujcev, za

učinkovitejši boj proti nedovoljenim migracijam ter za izvajanje solidarnostnih mehanizmov EU, kot sta premestitev in preselitev prosilcev za zaščito.

4. Komuniciranje in prepoznavnost: Slovenija vestno skrbi za promocijo programa AMIF, SNV (Sklad za notranjo varnost) in IUMV (Instrument za upravljanje meja in vizumsko politiko), saj z njimi nastajajo številne operacije, ki izboljšujejo naše vsakdanje življenje.

Za širšo javnost se informacije predstavljajo na zanimive in dostopne načine. V okviru vseslovenske akcije »**EU projekt, moj projekt**« je bilo izbranih 20 projektov, (so)financiranih iz različnih EU sredstev. V ta namen so se pripravljale predstavitve ter promocijske aktivnosti za tri operacije s področja skladov notranje varnosti.

Potekala je tudi **Potujoča pisarna**, ki ljudem na terenu predstavlja priložnosti evropskih skladov. V okviru treh takšnih dogodkov so bile predstavljene tudi možnosti financiranja iz programov za azil, migracije, varnost in vizumsko politiko.

Vsebine se redno predstavljajo tudi na družbenih omrežjih Ministrstva za notranje zadeve in Policije ter na drugih kanalih, kot so Facebook, X in LinkedIn stran »Evropska sredstva«. Aktivnosti upravičencev, ki izvajajo projekte, so vidne tudi na njihovih spletnih straneh in dogodkih.

Vzpostavljen je tudi **enotni spletni portal www.evropskasredstva.si**, kjer so zbrane ključne in zanimive informacije o evropskih sredstvih, projektih in priložnostih za sodelovanje.

S skrbno komunikacijo in promocijo Slovenija zagotavlja, da evropski skladi niso nekaj oddaljenega ali nedosegljivega – temveč del skupnega napa za bolj vključujočo, varno in povezano družbo.

5. Omogočiteni pogoji: Slovenija učinkovito implementira horizontalne omogočitvene pogoje »Dejanska uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« ter »Izvajanje in uporaba Konvencije združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES« v vseh fazah izvajanja programa.

6. Projekti v tretjih državah: Slovenija v tem obračunskem obdobju ni izvajala ukrepov ali operacij v tretjih državah ali v zvezi z njimi.